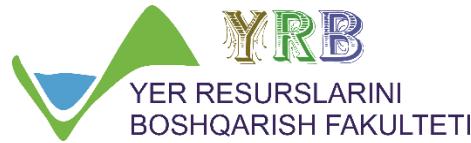

TIQXMMI

Тошкент Ирригация ва Қишлоқ Хўжалигини
Механизациялаш Муҳандислари Институти

TAQDIMOT

Mavzu: Masofadan boshqariluvchi qurilmalar va dronlar

Tayyorladi: Norimboyev Humoyun

Masofadan boshqariluvchi qurilmalar va dronlar

Reja:

1. Masofadan boshqariluvchi qurilmalar va dronlar haqida umumiylumot ma`lumot
2. Dronlarning qo`llanilish sohalari
3. Dronlarning asosiy ko`rsatkichlari
4. Dron ishlab chiqaruvchi eng yaxshi firmalar
5. “Yergeodezkadastr”ga dronlarni olib kirish va foydalanishga ruxsat berilishi

Masofadan boshqariluvchi qurilmalar va dronlar haqida umumiy ma`lumot.

Masofadan boshqariluvchi texnologiyalar uzoq vaqt davomida mavjud bo`lgan, dastlab ular xarbiy amalyotlarda qo`llanilgan, murakkab va qimmatbaho komplekslar edi. Biroq oxirgi yillikda bu sohada haqiqiy yutuqlar ko`zga tashlanmoqda.

Masofadan boshqariluvchi qurilmalar hozirgi kunda keng tarqalgan bo`lib ular ichida eng mashhurlaridan biri dronlardir.

Dron, bu – uchuvchisiz uchuvchi qurilma bo`lib, radiochastota bilan pult yordamida boshqariladi. Shuningdek avtomatik programmalashtirish bo`yicha ham boshqariladi.

Atiga bir necha yil avval juda ham qimmat bo`lgan va ularni ko`pchlik sotib ololmas edi. Lekin har yili yanada ko`proq dronlar qulay narxlarda ishlab chiqarilmoqda.

Qurilma butunlay yangi tarmoqqa aylandi va olimlar fikri bo`yicha faqat rivojlanadi.

Dronlarning qo`llanilish sohalari.

Dronlarni kun sari juda ko`p sohalarga qo`llash mumkin bo`lmoqda.

Masalan:

- ❖ Qishloq xo`jaligida
- ❖ Sur`atga olishda
- ❖ Kino
- ❖ Geodeziyada
- ❖ Qurilishda
- ❖ Yuk yetkazib berishda
- ❖ Qutqaruv xizmatlarida
- ❖ va boshqa sohalar.

Dronlarning asosiy ko`rsatkichlari.

Dronlarning asosiy ko`rsatkichlarini “Geoinformkadastr” davlat unitar korxonasi tomonidan hozirgi kunda, foydalanilayotgan zamonaviy texnologiyalardan biri bo`lgan Phantom 4 PRO uchuvchisiz uchish qurilmasi misolda ko`rib chiqamiz.

PHANTON 4 PRO

PHANTON 4 PRO

TEXNIK KO'RSATGICHLARI		
1	Tashqi o'lchami	289,5 x 289,5 x 196 mm (D x SH x B)
2	Og'irligi	1,388 kg
3	Parvoz balantligi	2000 m
4	Eng yuqori tezlik	72 km/soat
5	Ishchi harorati	-0° dan +40° C gacha
6	Boshqarish uslubi	pult DU
7	Qo'llanilish sohasi	monitoring va boshqalar
8	Parvoz davomiyligi	17 minut
9	Shamol/yomgir/ ximoyalanganlanligi	ximoyalangan
10	Masofadan boshqaruv uzoqligi	2 km
11	Pikseli	20 MPX
12	Foydali yuk uskunalari soni	1
13	Eng yuqori foydali yukni ko'tara olish og'rлиги	-
14	Batareya hajmi	6000 mAh

Dron ishlab chiqaruvchi eng yaxshi firmalar.

Syma

JJRC

Hubsan

Yuneec

DJI

THE FUTURE OF POSSIBLE

Walkera

Syma X15W

JJRC H43WH

Hubsan H501S Pro

Yuneec TYPHOON Q500

DJI Mavic Air 4K

Walkera F 210 RTF

“Yergeodezkadastr”ga dronlarni olib kirish va foydalanishga ruxsat berilishi

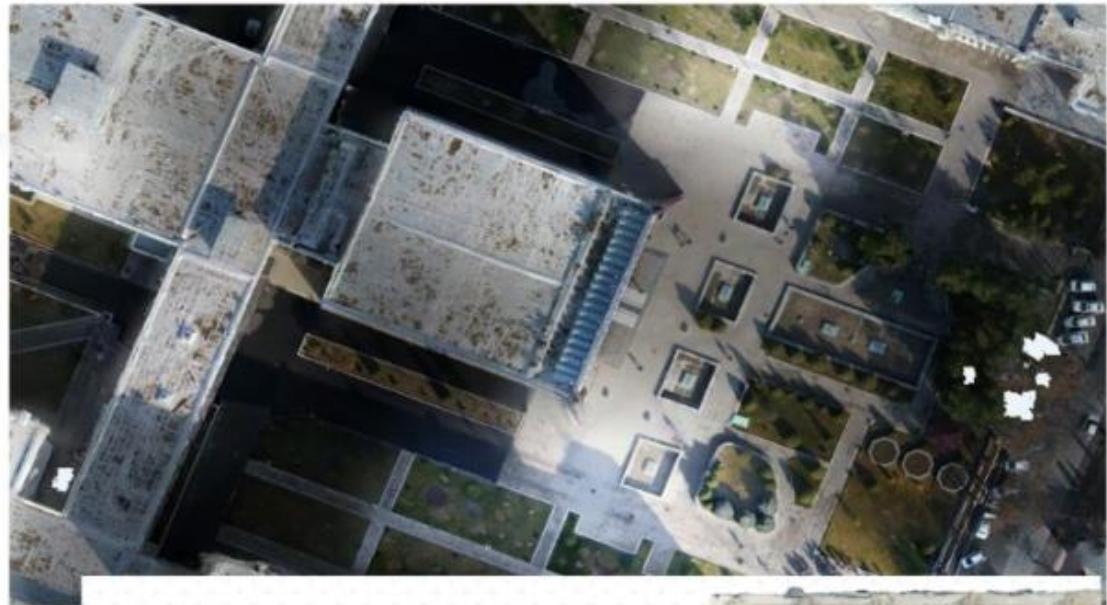
Yergeodezkadastr davlat qo'mitasiga uchuvchisiz uchar qurilmalarni olib kirish va foydalanish uchun ruxsat berildi. Bu haqda Vazirlar Mahkamasining tegishli qarorida aytildi. Xususan, endi qo'mita huzuridagi «Geoinnovatsion markaz» O'zbekiston hududiga uchuvchisiz uchish qurilmalarni olib kirish va foydalanish imkoniyatiga ega bo'ldi.

Hozirda O`zbekiston hududida rivojlangan mamlakatlarda ishlab chiqarilgan zamonaviy uchuvchisiz uchish qurilmalaridan foydalanishni targ`ib etilmoqda, O`zbekiston Respublikasi Davgeodezkadastr qo`mitasi hamda qo`mita tizimidagi “Geoinfokadastr” davlat unitar korxonasi tomonidan zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, ulardan samarali foydalanish bo`yicha ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Dronlardan olingan sur`atlar quyidagi maqsadlarga xizmat qilmoqda:

- Topografik xaritalarni yaratish va yangilash
- Davlat kadatrini yuritish
- Yerni boshqarish
- Yer tadqiqotlari.
- va boshqalar

Drondan olingan ma`lumotlar bilan ishlash.

DJI Pantom Pro (квадрокоптр)

Юқори тиниқликда аэросуъратлар олиш AgiSoft PhotoScan дастури ёрдамида 1:500, 1:1000 маштабли ортофотопланлар ва объетлар 3D ўлчамли моделларини яратиш

Drondan olingan ma`lumotlarga ko`ra geodezik tadqiqot.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. T.me/geoinformkadastr
2. www.odam.uz
3. www.kun.uz
4. www.daryo.uz
5. www.dronomaniya.com